

GRADSKI MUZEJ RISORGIMENTA I SAKRARIJ OBERDAN TRST

Gradski muzej risorgimenta i sakrarij Oberdan

Civico Museo del Risorgimento e
Sacratio Oberdan

Via XXIV Maggio 4
34133 Trieste
Tel. +39 040 361675 | +39 040 675 4068
Lega Nazionale +39 040 365343

museorisorgimento@comune.trieste.it
www.museodelrisorgimentotrieste.it

Civico Museo del Risorgimento nalazi se na prvom katu zgrade na adresi Via XXIV Maggio 4, a na drugom do petom katu smješten je *Casa del Combattente* (Dom branitelja). Zgradu je projektirao arhitekt Umberto Nordio (Trst, 1891.-1971. g.), a svečano je otvorena 29. travnja 1934. Prije tog datuma, zbirke iz doba talijanskog preporoda, koje je Giuseppe Basevi donirao Općini Trst početkom 20. stoljeća, su zajedno sa zavičajnim zbirkama dijelile prostore vile na adresi *via Besenghi 2*.

Struktura nastaje na mjestu nekadašnje impozantne austrijske vojarne, čiji unutarnji raspored datira iz 18. stoljeća, a gdje je 20. prosinca 1882. Guglielmo Oberdan (Trst 1858. – 1882. g.) pogubljen zbog veleizdaje i pokušaja atentata na cara Franju Josipa: sakrarij, koji je podignut istodobno kad i Muzej uz koji se nalazi, kiparski kompleks, djelo kipara Attilija Selve (Trst 1888. – Rim 1970.) i izvorna ćelija u kojoj je Oberdan bio zatočen čekajući egzekuciju, spomen u na ličnost i pogubljenje tršćanskog mučenika. *Museo del Risorgimento* čuva dokumente, fotografije, odore, umjetnička djela i cimelije o činjenicama i ličnostima koji su obilježili događaje pokreta za oslobođenje i ujedinjenje Italije, i ne samo one lokalnog karaktera, počevši od pobuna 1848. god. sve do završetka Prvog svjetskog rata kada je Trst vraćen Italiji. Značajna je sekcija posvećena julijskim garibaldinima, pa i onima koji su sudjelovali u Grčko-turskom ratu 1897. godine. Pisma, osobni predmeti, slike i portreti u istom odjelu

iscrpno govore o osobnosti i životu Oberdana. U velikom središnjem salonu posvećenom julijskim i dalmatinskim dobrovoljcima dominiraju freske Carla Sbisàe (Trst 1899. – 1964. g.), u kojima su oslobođeni gradovi Trst, Akvileja, Gorica, Rijeka, Zadar, Pula i Poreč alegorijski prikazani polovicom ženskih poprsja. Jedina figura čija je glava prekrivena crnim velom

predstavlja okupirani Split, a jedina cjelovita figura je ona Majke Italije. Sastavni dio izložbenog prostora čini sva građa odabrana krajem 2012. godine za postav izložbe pod nazivom *Oberdan Nordio. Materiali per due anniversari*. Radi se o predmetima, dokumentima i fotografijama, kojima se prikazuju zbivanja koja su dovela do stvaranja dvaju arhitektonskih djela spojenih u jedinstvenu strukturu u srcu grada: Doma branitelja (*Casa del Combattente*) i Muzeja preporoda (*Museo del Risorgimento*). Nadalje, iskoristila se prilika da se razloži složena povijest izrade i konačnog postavljanja skulpture Oberdanu Attilija Selve, te produbi razumijevanje velikih freski Sbisàe u prostranoj središnjoj dvorani. Smješteni među „cimelijama“ risorgimenta, poseban značaj zauzimaju projekti arhitekta Nordija, fotografije o fazama izgradnje građevine, nekoliko nacrti kiparskih djela, koji su predstavljeni na natječaju objavljenom 1926. god. da bi se odalo počast žrtvi mladog Oberdana, crteži arhitektonskog dijela skulpture, koji je početno osmislio kipar Selva. Izložba je ujedno poslužila za obnovu dotrajale građe i odavanje počasti dobrovoljcima Prvog svjetskog rata i vojnicima kojima su dodijeljene zlatne medalje uz sastavljanje njihovih biografija.